

ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายเทศบาลนครราชสีมา
จังหวัดนครราชสีมา

ETHICAL LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS IN NAKHON RATCHASIMA CITY
MUNICIPALITY NETWORK GROUP NAKHON RATCHASIMA PROVINCE

วิยดาร์ตัน ดิงสันเทียะ

Wiyadarat Tingsanthie

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Educational Administration Faculty of Education, Bangkokthonburi University

email: 5953100333@bkkthon.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ: (1) ศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายเทศบาลนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา และ(2) เปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายเทศบาลนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา ตามการประเมินของครู จำแนกตามอายุ และระดับการศึกษา

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากรเป็นครูโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายเทศบาลนครราชสีมา สังกัดจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 240 คน กลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ จำนวน 148 คน วิธีดำเนินการวิจัยมี 4 ขั้นตอน ได้แก่ (1) ศึกษาเอกสารและการวิจัย (2) สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (3) การเก็บรวบรวมข้อมูล และ(4) วิเคราะห์ข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัย พบว่า (1) ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายเทศบาลนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก และ (2) การเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายเทศบาลนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา ตามการประเมินของครู จำแนกตามอายุ และระดับการศึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม ผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายเทศบาลนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา

Abstract

The objectives of this research were: (1) to study ethical leadership of school administrators in Nakhon Ratchasima City Municipality Network Group Nakhon Ratchasima Province ; and (2) to compare ethical leadership of school administrators in Nakhon Ratchasima City Municipality Network Group Nakhon Ratchasima Province, according to teachers' evaluations, classified by age, and educational level.

The research was survey research. The population was 240 teachers in the Municipality Network Group Nakhon Ratchasima Province. The sample was 148 teachers, obtained by stratified random sampling technique. There were four steps of the research procedure: (1) review of related literature;

(2) constructing research instrument; (3) collecting the data; and (4) analyzing the data. The instrument used for collecting data was a five-point rating scale questionnaire. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, means, Standard Deviation, and t-test.

The results were found that: (1) ethical leadership of school administrators in Nakhon Ratchasima City Municipality Network Group Nakhon Ratchasima Province, overall and aspect were at high level; and (2) comparison of ethical leadership of school administrators in Nakhon Ratchasima City Municipality Network Group Nakhon Ratchasima Province, according to teacher's evaluation, classified by age, and educational level, overall were not different.

Keywords: Ethical Leadership of school Administrators in Nakhon Ratchasima City Municipality Network Group Nakhon Ratchasima Province

---

บทนำ

ในปัจจุบันสังคมไทยเป็นยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงตามกระแสโลกาภิวัตน์มีความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาการและเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างรวดเร็ว และจากการเคลื่อนไหลของวัฒนธรรมที่หลากหลายจากนานาประเทศเข้ามาเป็นตัวกลางในการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของคนในสังคม ส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิต และพฤติกรรมความเป็นอยู่ของคนในสังคมจากเดิมอย่างรวดเร็ว สังคมถูกรอบงำจากอิทธิพลทางด้านวัตถุ มีการแก่งแย่งแข่งขันเพื่อการอยู่รอดมากขึ้น ขาดจิตสำนึกความรับผิดชอบเป็นเหตุให้เกิดความไม่สมดุลภายในจิตใจ ส่งผลให้สังคมไทยเผชิญวิกฤติความเสื่อมถอยด้านคุณธรรมจริยธรรม การศึกษาจึงเป็นงานที่สำคัญที่สุดอย่างหนึ่งของชาติ เพราะความเจริญ และความเสื่อมของชาตินั้นขึ้นอยู่กับการศึกษาของพลเมือง ถ้าหากเปรียบอัฐเป็นรากฐานของตึก การศึกษาก็เปรียบเหมือนรากฐานชีวิตของมนุษย์ ดังที่ พระบรมราชาชาวทของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร รัชกาลที่ 9 เมื่อวันที่ 19 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2519 ความว่า งานด้านการศึกษาเป็นงานสำคัญที่สุดอย่างหนึ่งของชาติ เพราะความเจริญ และความเสื่อมของชาตินั้นขึ้นอยู่กับการศึกษาของพลเมืองเป็นข้อใหญ่ แต่การพัฒนาคนให้เจริญไปด้วยปัญญาย่อมอาศัยคุณธรรมจริยธรรมเป็นตัวขับเคลื่อน เพราะนับว่าเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญของมนุษย์ทุกคน และทุกอาชีพในสังคม และตั้งพระบรมราชาชาวทเมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม 2520 ความว่า การจะทำงานให้สัมฤทธิ์ผลที่พึงปรารถนาคือให้เป็นประโยชน์ และเป็นธรรมด้วยนั้น จะต้องอาศัยความรู้แต่เพียงอย่างเดียวไม่ได้ จำเป็นต้องอาศัยความสุจริตความบริสุทธิ์ใจ และความถูกต้องเป็นธรรมประกอบด้วย เพราะเหตุว่าความรู้นั้นเสมือนเครื่องยนต์ที่ช่วยให้รถยนต์เคลื่อนที่ไปได้ประการเดียว ส่วนคุณธรรมจริยธรรมเป็นเหมือนหนึ่งพวงมาลัย หรือหางเสือซึ่งเป็นปัจจัยที่นำทางให้รถยนต์ดำเนินไปถูกทางด้วยความสวัสดิคือปลอดภัย บรรลุจุดประสงค์ ถ้าขาดผู้มีความรู้เป็นผู้บริหารการดำเนินการย่อมเจริญก้าวหน้าไปได้โดยยาก แต่ถ้างานใดสังคมใด และบ้านเมืองใดก็ตาม ขาดบุคคลผู้มีความรู้คุณธรรมจริยธรรม ความสุจริตแล้วจะดำรงอยู่มิได้เลย จากพระบรมราชาชาวทย่อมชี้ให้เห็นความสำคัญของคุณธรรมจริยธรรม และการศึกษาว่าเป็นสิ่งที่ต้องดำเนินการไปพร้อมกันจึงจะเกิดความรุ่งเรืองแก่บ้านเมือง (สุทัต จันทะสินธุ์, 2560: 1) ในสภาวะโลกเปลี่ยนแปลงไปอย่างมากเกิดพลังกดดันทั้งภายในประเทศ และระดับโลกส่งผลให้ประเทศต่างๆในโลกต่างก็พยายามที่จะหาแนวทางมารองรับการเปลี่ยนแปลงของโลกที่เกิดขึ้น โดยมีการวางแผนแนวทางการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้ความต้องการในด้านการบริหารมีมากยิ่งขึ้น แต่การบริหารจัดการนั้นจะสามารถพัฒนาไปได้อย่างยั่งยืนจะต้องเป็นการบริหารจัดการที่ดี โดยผู้บริหารจะต้องบริหารแบบธรรมาภิบาล มีคุณธรรมจริยธรรมในการบริหารงาน หากองค์การใดผู้บริหารมีคุณธรรมจริยธรรมในการบริหารงานก็จะทำให้องค์การนั้นๆ พัฒนาไปอย่างยั่งยืน มั่นคง และถาวร องค์การนั้นๆก็จะมีการพัฒนา มีการแข่งขันที่สูงขึ้นมากขึ้น ดังนั้นจึงเห็นได้ว่า

คุณธรรมจริยธรรมมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งกับการบริหารจัดการเพื่อให้ความมั่นใจขององค์กรอื่น ๆ ที่จะมาปฏิสัมพันธ์กับองค์กร (ราเชนทร์ พิพัฒน์กุล, 2562: 44) การจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการที่กำหนดให้ต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่กับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดการเรียนการสอนให้ผสมผสานสาระความรู้ต่างๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน โดยเฉพาะการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้แก่เยาวชน ปัจจุบันสังคมมีการแข่งขันสูง มีการแก่งแย่งทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่อย่างจำกัด ประชาชนมีจำนวนมากขึ้นสภาพเศรษฐกิจฝืดเคืองความหลากหลายของวัฒนธรรมต่างชาติ และนวัตกรรมอยู่ในสภาพที่ก้าวกระโดดทำให้พ่อแม่ต้องแข่งขันกันประกอบอาชีพจึงไม่มีเวลาที่จะเลี้ยงดูบุตรหลาน เด็กบางคนถูกผู้ปกครองทอดทิ้งเพื่อไปทำงานต่างถิ่นหรือถูกเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยจึงทำให้เด็กมีปัญหาทั้งสุขภาพจิต สุขภาพกาย การเรียน โดยเฉพาะด้านคุณธรรมจริยธรรมเห็นได้ว่าทั้งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และผู้รับผิดชอบการจัดการศึกษานั้นมีความปรารถนาดีในการจัดการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนดี เรียนเก่ง มีความรู้คู่คุณธรรมสักเท่าใดก็ยังไม่ทำให้ผู้เรียน มีคุณธรรมจริยธรรมและบรรลุดุ ประสงค์เท่าที่ควรได้ สิ่งที่สำคัญที่สุดที่จะทำให้ผู้เรียนมีความรู้คู่คุณธรรม และจริยธรรมคือ “ครู” ครูนอกจากจะสอนเก่ง มีใบประกอบวิชาชีพ และมีความรู้แล้ว ต้องมีคุณธรรมจริยธรรมเป็นแบบอย่างที่ดี มีความเป็นครูสูง (เจษฎาวัลย์ ปลงใจ, 2561: 1) แผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564)การพัฒนาประเทศไทยในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติได้ระบุถึงปัญหาด้านคุณธรรมจริยธรรม ประชากรจำนวนมากน้อยไม่เคารพสิทธิผู้อื่น และไม่ยึดผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญซึ่งแนวทางการพัฒนาได้ปรับเปลี่ยนค่านิยมคนไทยให้มีคุณธรรม จริยธรรม มีวินัย จิตสาธารณะ และพฤติกรรมที่พึงประสงค์โดยส่งเสริมการเลี้ยงดูในครอบครัวที่เน้นการฝึกเด็กให้รู้จักการพึ่งพาตัวเอง มีความซื่อสัตย์ มีวินัย มีศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม มีความรับผิดชอบในรูปแบบของกิจกรรมที่เป็นกิจวัตรประจำวัน และให้พ่อแม่หรือผู้ปกครองเป็นแบบอย่างที่ดีให้เด็กสามารถเรียนรู้ และยึดถือเป็นต้นแบบในการดำเนินชีวิตส่งเสริมให้มีกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งใน และนอกห้องเรียนที่สอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมความมีวินัย จิตสาธารณะ รวมทั้งเร่งสร้างสภาพแวดล้อมภายใน และรอบสถานศึกษาให้ปลอดจากอบายมุขอย่างจริงจัง ปรับวิธีการเผยแพร่หลักศาสนาให้มุ่งชี้แนะแนวทางการดำรงชีวิตตามหลักธรรมคำสอนที่เข้าใจง่าย สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง นำไปสู่การปลูกฝังค่านิยมที่ดีงาม เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในการมีส่วนร่วมจัดกิจกรรมสาธารณประโยชน์ จัดระเบียบทางสังคม และกำหนดบทลงโทษแก่ผู้ละเว้นการปฏิบัติตามบรรทัดฐานในสังคม จัดสรรเวลา และพื้นที่ออกอากาศให้แก่สื่อสร้างสรรค์ที่ส่งเสริมการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมอันดีโดยเฉพาะในช่วงเวลาที่มีผู้ชมมากที่สุด และส่งเสริมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์สร้างความรู้ความเข้าใจในบทบาท สิทธิ และหน้าที่การเป็นพลเมืองที่ดี และผลักดันให้มีการนำวัฒนธรรมการทำงานที่พึงประสงค์ไปใช้จนให้เป็นคุณลักษณะที่สำคัญของคนในสังคมไทย อาทิ การตรงต่อเวลา ความรับผิดชอบ ความมีระเบียบวินัยการทำงานเป็นทีม การเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่าง การทำงานอย่างกระตือรือร้น (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559: 67) แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2560-2579) มีวัตถุประสงค์ของแผนการศึกษาแห่งชาติ (Objectives) เพื่อพัฒนาระบบ และกระบวนการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพเพื่อ พัฒนาคนไทยให้เป็นพลเมืองดี มีคุณลักษณะ ทักษะ และสมรรถนะที่สอดคล้องกับทบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และยุทธศาสตร์ชาติเพื่อพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ และคุณธรรม จริยธรรม รู้รักสามัคคี และร่วมมือผนึกกำลังมุ่งสู่การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเพื่อนำประเทศไทยก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลาง และความเหลื่อมล้ำภายในประเทศลดลง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560: 79) การบริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องนำเอาหลักธรรม และแนวคิดของพระพุทธศาสนามาเป็นองค์ประกอบของการพัฒนามนุษย์ในสถานศึกษา โดยผ่านการจัดสภาพการเรียนรู้ของสถานศึกษาที่มีความชัดเจน เพียบพร้อมที่จะนำหลักธรรมมาสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาและนำแนวพุทธธรรมมาพัฒนา

จริยธรรมผู้เรียน มีการวางแผน และนำมาปฏิบัติให้มีศีล สมาธิ ปัญญา โดยมีข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา รวมไปถึงผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดี พ่อแม่ผู้ปกครองมีส่วนร่วมให้ผู้เรียนที่บรรลุตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งผู้เรียนจะต้องเป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุข อ่อนโยน ทนสมัย ทนโลก และสามารถเอาตัวรอดได้ด้วยสติปัญญาเมื่อเผชิญหน้ากับอุปสรรคในชีวิต ไม่เห็นแก่ตัว รู้จักอยู่ร่วมกับเพื่อนมนุษย์ และเป็นการเชิดชูสิ่งที่สถานศึกษาทำอยู่แล้ว ขยายผลให้ออกสู่กว้างขึ้นจนเต็มแผ่นดินไทย(สิริกร มณีรินทร์, 2547: 1) เทศบาลอำเภอเมืองนครราชสีมา ดูแลรับผิดชอบการจัดการศึกษาโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายเทศบาลนครนครราชสีมา โดยมีวิสัยทัศน์เป็นองค์กรคุณธรรม สร้างคนคุณภาพ สู่อนาคตอย่างยั่งยืน ส่งเสริมการจัดการศึกษา และพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อย่างมีคุณภาพ ยั่งยืน สู่เมืองหลวงการศึกษา ในการบริหารจัดการศึกษาจึงเป็นกระบวนการอย่างหนึ่งซึ่งส่งผลต่อการเสริมสร้างประสิทธิภาพของสถานศึกษาในสังกัด และผู้เรียนเป็นคนดี คนเก่ง มีคุณธรรม เป็นพลเมืองที่รู้สิทธิ และหน้าที่ ดำรงตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สอดคล้องกับทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 และสามารถอยู่ร่วมในสังคมได้อย่างมีความสุข สอดคล้องกับเป้าประสงค์ ดังนี้ ประชากรวัยเรียนได้รับบริการทางการศึกษาอย่างทั่วถึง เท่าเทียม มีคุณภาพตามมาตรฐาน ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีจรรยาบรรณตามมาตรฐานวิชาชีพ มีความก้าวหน้าในวิชาชีพ เป็นผู้สร้างสรรค์นวัตกรรม ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และน้อมนำศาสตร์พระราชามาใช้ในการจัดการเรียนรู้ ผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา และสถานศึกษา ได้รับการดูแลความปลอดภัยจากความรุนแรงจากอุบัติเหตุ จากการละเมิดสิทธิ์ และจากผลกระทบทางสุขภาพ รวมถึงการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดี สถานศึกษาจัดการศึกษา เพื่อการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) และสร้างคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เทศบาลอำเภอเมืองนครราชสีมา สถานศึกษา เน้นการทำงานแบบบูรณาการ และมีการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล มีระบบข้อมูลสารสนเทศ และเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ รวมไปถึงมีการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมิน และรายงานผลอย่างเป็นระบบ

ในการนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาสภาพปัญหาเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลอำเภอเมืองนครราชสีมา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาถือว่าเป็นผู้มีอิทธิพลต่อสถานศึกษาเป็นอย่างมาก เพราะมีอำนาจในการกำหนดขอบเขตของงาน และการอนุมัติสิ่งต่างๆผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญอย่างมาก ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกุญแจสำคัญ ในการไขไปสู่ความมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของการจัดการศึกษา แต่ผู้บริหารสถานศึกษาไม่สามารถทำงานทุกอย่างให้สัมฤทธิ์ผลได้เพียงผู้เดียวจำเป็นต้องอาศัยผู้ร่วมงานในกระบวนการทำงานร่วมกัน โดยใช้ภาวะผู้นำโดยต้องมีทักษะในการนำผู้ร่วมงาน จูงใจให้ผู้ร่วมงานทุกคนร่วมมือร่วมใจกันปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จลุล่วงด้วยดีอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ภาวะผู้นำ จึงเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการบริหารสถานศึกษา ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาต้องรับผิดชอบงานทุกอย่างในสถานศึกษาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ สิ่งที่สำคัญผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีคือภาวะผู้นำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมเป็นสิ่งที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องถือเป็นคนตระหนักในภารกิจความรับผิดชอบต่อความเอาใจใส่อย่างยิ่งยวดต่อสถานศึกษา และชุมชน ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความรู้ ความสามารถ ทักษะ ศักยภาพ และมีจริยธรรมที่สูง ผู้บริหารสถานศึกษาย่อมได้รับความไว้วางใจ เชื่อมั่น ครัทธา จนผู้ร่วมงานทำงานอย่างสุดความสามารถให้งานบรรลุวัตถุประสงค์ (สุรัตน์ ไชยชมภู, 2557: 13)

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลอำเภอเมืองนครราชสีมา เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนา และการบริหารงานของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษารวมไปถึงการวางแผนเพื่อการบริหารจัดการของเทศบาลอำเภอเมืองนครราชสีมา และสามารถนำไปกำหนดนโยบายการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้สอดคล้องกับทิศทางการบริหารที่มุ่งเน้น

ความสามารถในการบริหารร่วมกับความดีในการจัดการศึกษาให้ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้คู่คุณธรรม และเหมาะสมต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1 เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายเทศบาลนครนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา

2 เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายเทศบาลนครนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา ตามการประเมินของครู โดยจำแนกตามอายุ และระดับการศึกษา

กรอบแนวคิดการวิจัย

ตัวแปรอิสระ

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. อายุ
(น้อยกว่า (135 ปี
(ปีขึ้นไป 35 (2
2. ระดับการศึกษา
(1) ปริญญาตรี
(2) สูงกว่าปริญญาตรี

ตัวแปรตาม

ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายเทศบาลนครนครราชสีมา ประกอบด้วย

1. ด้านการยึดมั่นในศีลธรรม
2. ด้านความเป็นกัลยาณมิตร
3. ด้านจิตสำนึกการให้บริการผู้อื่น
4. ด้านความฉลาดทางอารมณ์
5. ด้านเคารพและให้เกียรติผู้อื่น
6. ด้านการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี
7. ด้านความสามารถในการสร้างทีมงาน
8. ด้านสร้างวัฒนธรรมเชิงจริยธรรม
9. ด้านนำการเปลี่ยนแปลง
10. ด้านมุ่งผลสำเร็จของงาน
11. ด้านสร้างความพึงพอใจให้ผู้รับบริการ

ภาพที่ 1. กรอบแนวคิดการวิจัย

การดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายเทศบาลนครนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและ ได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ครูโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายเทศบาลนครนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา ปีการศึกษา 2566 จำนวน 240 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายเทศบาลนครนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 148 คน ซึ่งกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970: 607-610) และใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Sampling) เพื่อเลือกกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของประชากรในแต่ละโรงเรียน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายเทศบาลนครนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ อายุ และระดับการศึกษา ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ(Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายเทศบาลนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งระดับความต้องการเป็น 5 ระดับ ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert, 1965 อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2556) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

คะแนน 5 หมายถึง มีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมอยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง มีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมอยู่ในระดับมาก

คะแนน 3 หมายถึง มีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง มีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมอยู่ในระดับน้อย

คะแนน 1 หมายถึง มีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการสร้างเครื่องมือที่ใช้สำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

3.1 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร ตำรา วารสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อนำมาสร้างเครื่องมือ

3.2 สังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี และข้อมูลต่างๆเพื่อกำหนดเป็นนิยามศัพท์เฉพาะ และนำมาพัฒนาเป็นแบบสอบถามการวิจัยเรื่องภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายเทศบาลนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา

3.3 สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมเรื่องที่จะศึกษา โดยศึกษาปรับปรุงเครื่องมือจากการศึกษาเอกสาร ตำรา วารสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายเทศบาลนครราชสีมา ทั้ง 11 ด้าน

3.4 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาตรวจสอบแก้ไขสำนวนและความถูกต้องของการใช้ภาษา ความครอบคลุมตามขอบเขต และนิยามศัพท์

3.5 นำแบบสอบถามที่ได้รับการแก้ไขแล้วเสนอให้คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่านตรวจสอบ เพื่อพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยใช้วิธีหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence: IOC) ของแบบสอบถาม และเลือกข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ .50 ขึ้นไป โดยแบบสอบถามงานวิจัยฉบับนี้ได้ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาเท่ากับ 1.00 ทุกข้อคำถาม

3.6 นำข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิมาปรับปรุงแก้ไข และนำมาให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจแก้ไขการใช้ภาษาในแบบสอบถามให้ถูกต้องเหมาะสมยิ่งขึ้น

3.7 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขจากผู้เชี่ยวชาญจนมีความสมบูรณ์ และมีความเหมาะสมแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างแต่เป็นกลุ่มที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างครูโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายเทศบาลนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 30 คน

3.8 นำผลการทดลองใช้จากข้อ 3.7 มาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม(Reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) และแบบสอบถามในงานวิจัยฉบับนี้ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามมีค่า 0.93

3.9 จัดทำแบบสอบถามเป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้เป็นเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

4.1 ขอนหนังสือจากภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ส่งถึงผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายเทศบาลนครนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 6 โรงเรียน เพื่อขออนุญาต และขอความร่วมมือในการรวบรวมข้อมูล

4.2 ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากครูโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายเทศบาลนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามจำนวน 148 ฉบับ

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามที่ได้รับคืน และนำข้อมูลจากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ดังนี้

5.1 ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 1 เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของครูผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการคำนวณหาความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) จำแนกตาม อายุ และระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม

5.2 ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 เกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายเทศบาลนครนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

5.3 นำผลที่ได้ไปวิเคราะห์โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์การประเมินความต้องการใช้แนวการประเมินค่าของบุญชม ศรีสะอาด (2556: 21-22) จากนั้นกำหนดเกณฑ์ในการแปลค่าคะแนนเฉลี่ย ดังนี้

4.51 – 5.00 หมายถึง มีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง มีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมอยู่ในระดับมาก

2.51 – 3.50 หมายถึง มีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมอยู่ในระดับปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง มีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมอยู่ในระดับน้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง มีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

5.4 ทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติค่าที่แบบสองกลุ่มเป็นอิสระต่อกัน (Independent t-test)

6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

6.1 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

6.1.1 ค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) ด้วยค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Item Objective Congruence : IOC)

6.1.2 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค

6.2 สถิติพรรณนา

6.2.1 ค่าความถี่ (Frequency)

6.2.2 ค่าร้อยละ (Percentage)

6.2.3 ค่าเฉลี่ย (Mean: $\bar{X}$)

6.2.4 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.)

6.3 เปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายเทศบาลนครนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 148 คน ใช้ t-test Independent ตามตัวแปร อายุ และระดับการศึกษา

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายเทศบาลนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา โดยเริ่มจากการกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลและเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุ และระดับการศึกษา (n=148)

สถานภาพ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
อายุ		
1. น้อยกว่า 35 ปี	68	45.90
2. 35 ปีขึ้นไป	80	54.10
รวม	148	100.00
ระดับการศึกษา		
1. ปริญญาตรี	65	43.90
2. สูงกว่าปริญญาตรี	83	56.10
รวม	148	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายเทศบาลนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา มีจำนวนทั้งหมด 148 คน เป็นผู้ที่มียุคน้อยกว่า 35 ปี จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 45.90 และเป็นผู้ที่มีอายุ 35 ปีขึ้นไป จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 54.10 เป็นผู้ที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 43.90 และเป็นผู้ที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 56.10

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) ระดับ และอันดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหาร

สถานศึกษากลุ่มเครือข่ายเทศบาลนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมาโดยรวม (n=148)

ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. ด้านการยึดมั่นในศีลธรรม	4.30	.678	มาก	8
ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
2. ด้านความเป็นกัลยาณมิตร	4.27	.708	มาก	11
3. ด้านจิตสำนึกการให้บริการผู้อื่น	4.34	.707	มาก	4
4. ด้านความฉลาดทางอารมณ์	4.33	.687	มาก	5
5. ด้านเคารพและให้เกียรติผู้อื่น	4.29	.730	มาก	9
6. ด้านการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี	4.37	.704	มาก	2
7. ด้านความสามารถในการสร้างทีมงาน	4.28	.742	มาก	10
8. ด้านสร้างวัฒนธรรมเชิงจริยธรรม	4.38	.685	มาก	1

ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
9. ด้านนำการเปลี่ยนแปลง	4.31	.710	มาก	7
10. ด้านมุ่งผลสำเร็จของงาน	4.35	.678	มาก	3
11. ด้านสร้างความพึงพอใจให้ผู้รับบริการ	4.32	.693	มาก	6
เฉลี่ยรวม	4.34	.650	มาก	

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายเทศบาลนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.34$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านมีระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าตามคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านสร้างวัฒนธรรมเชิงจริยธรรม ($\bar{X}=4.38$) ด้านการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ($\bar{X}=4.37$) ด้านมุ่งผลสำเร็จของงาน ($\bar{X}=4.35$) ด้านจิตสำนึกการให้บริการผู้อื่น ($\bar{X}=4.34$) ด้านความฉลาดทางอารมณ์ ($\bar{X}=4.33$) ด้านสร้างความพึงพอใจให้ผู้รับบริการ ($\bar{X}=4.32$) ด้านนำการเปลี่ยนแปลง ($\bar{X}=4.31$) ด้านการยึดมั่นในศีลธรรม ($\bar{X}=4.30$) ด้านเคารพและให้เกียรติผู้อื่น ($\bar{X}=4.29$) ด้านความสามารถในการสร้างทีมงาน ($\bar{X}=4.28$) ด้านความเป็นกัลยาณมิตร ($\bar{X}=4.27$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.14 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายเทศบาลนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามกลุ่มอายุ

ด้าน	รายการ	ค่าเฉลี่ย/อายุ				ผลการเปรียบเทียบ	
		น้อยกว่า ปี 35 (n=68)		ปีขึ้นไป 35 (n=80)		ค่า t - test	p-value
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1	ด้านการยึดมั่นในศีลธรรม	4.18	.687	4.45	.648	-2.520	.789
2	ด้านความเป็นกัลยาณมิตร	4.18	.687	4.42	.711	-2.109	.952
3	ด้านจิตสำนึกการให้บริการผู้อื่น	4.24	.690	4.46	.708	-1.960	.861
4	ด้านความฉลาดทางอารมณ์	4.23	.733	4.46	.631	-2.063	.527
5	ด้านเคารพและให้เกียรติผู้อื่น	4.16	.738	4.46	.698	-2.542	.598
6	ด้านการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี	4.19	.726	4.52	.653	-2.861	.290
7	ด้านความสามารถในการสร้างทีมงาน	4.13	.746	4.48	.703	-2.941	.595
8	ด้านสร้างวัฒนธรรมเชิงจริยธรรม	4.21	.661	4.52	.676	-2.806	.902
9	ด้านนำการเปลี่ยนแปลง	4.18	.762	4.46	.638	-2.475	.321
10	ด้านมุ่งผลสำเร็จของงาน	4.14	.696	4.52	.615	-3.503	.359
11	ด้านสร้างความพึงพอใจให้ผู้รับบริการ	4.18	.767	4.52	.584	-3.067	.176
เฉลี่ยรวม		4.18	.658	4.48	.614	-2.837	.422

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.14 พบว่า ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายเทศบาลนครนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามอายุโดยรวมครูที่มีอายุแตกต่างกัน ประเมินภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายเทศบาลนครนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา โดยรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.15 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายเทศบาลนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามระดับการศึกษา

ด้าน	รายการ	ค่าเฉลี่ย/ระดับการศึกษา				ผลการเปรียบเทียบ	
		ปริญญาตรี (n=65)		สูงกว่าปริญญาตรี (n=83)		ค่า t - test	p-value
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1	ด้านการยึดมั่นในศีลธรรม	4.24	.741	4.40	.619	-.427	.083
2	ด้านความเป็นกัลยาณมิตร	4.21	.746	4.39	.671	-1.322	.115
3	ด้านจิตสำนึกการให้บริการผู้อื่น	4.25	.747	4.44	.667	-.189	.173
4	ด้านความฉลาดทางอารมณ์	4.20	.794	4.48	.566	-.564	.085
5	ด้านเคารพและให้เกียรติผู้อื่น	4.22	.759	4.40	.701	-.275	.427
6	ด้านการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี	4.25	.756	4.46	.650	-.341	.069
7	ด้านความสามารถในการสร้างทีมงาน	4.20	.805	4.41	.679	-1.342	.118
8	ด้านสร้างวัฒนธรรมเชิงจริยธรรม	4.24	.720	4.48	.640	-.142	.190
9	ด้านนำการเปลี่ยนแปลง	4.23	.755	4.42	.664	-.183	.294
10	ด้านมุ่งผลสำเร็จของงาน	4.22	.734	4.45	.617	-.759	.098
11	ด้านสร้างความพึงพอใจให้ผู้รับบริการ	4.24	.805	4.46	.578	-.659	.063
เฉลี่ยรวม		4.23	.720	4.43	.577	-.188	.092

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

.จากตารางที่ 415 พบว่า ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายเทศบาลนครนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา โดยจำแนกตามระดับการศึกษา ครูที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน ประเมิน

ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายเทศบาลนครนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา โดยรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายเทศบาลนครนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา พบประเด็นที่สำคัญสามารถนำมาอภิปรายผล ดังต่อไปนี้

ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายเทศบาลนครนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการที่ผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายเทศบาลนครนครราชสีมา ต่างตระหนักถึงความสำคัญ และความจำเป็นจึงได้สร้างวัฒนธรรมเชิงจริยธรรมในการบริหารงานของโรงเรียน ให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน ( ) ได้กำหนดค่านิยมหลัก (65 : 2552Core Value) ของมาตรฐานจริยธรรมสำหรับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และเจ้าหน้าที่ของรัฐไว้ในเอกสารชุดฝึกอบรมหลักสูตรการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมสำหรับผู้บริหาร ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม มิติ ได้แก่ มิติด้านประโยชน์สุขของบ้านเมือง มิติด้าน 4 จริยธรรม มิติด้านประโยชน์สุขของประชาชน และมิติด้านจรรยาบรรณวิชาชีพและวัฒนธรรมองค์กร ซึ่งเป็นค่านิยมหลักที่สอดคล้องกับการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม (Ethical) นักวิชาการ นักวิจัย และนักทฤษฎีด้านภาวะผู้นำทั้งใน และต่างประเทศได้นำเสนอไว้อย่างหลากหลายในมิติ (Dimensions) ทั้งคุณลักษณะ (Traits/Characteristics) สมรรถนะ (Competencies) พฤติกรรม (Behaviors) ทักษะ (Skills) ตลอดจนความสามารถ (Abilities) สามารถสังเคราะห์ปัจจัย/องค์ประกอบหลัก องค์ประกอบย่อย และตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมเพื่อใช้เป็นกรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีเบื้องต้นที่จะนำไปสู่การทดสอบกับข้อมูลเชิงประจักษ์ในบริบทของสังคมไทย และการนำไปประยุกต์ใช้สำหรับผู้บริหาร ตลอดจนเป็นกรอบแนวคิดในการพัฒนาภาวะผู้นำ 3 องค์ประกอบ ได้แก่ จริยธรรมระดับบุคคล/ต่อตนเอง จริยธรรมระดับทีมงาน/ต่อเพื่อนร่วมงาน และจริยธรรมระดับองค์กร/ต่อองค์กร (พระครูปลัดธรรมจริยวัฒน์ และสัมฤทธิ์ กางเพ็ง, 2557 : 137) ประกอบกับในปัจจุบันผู้บริหารโรงเรียนจะต้องมีลักษณะของนักบริหาร การศึกษามืออาชีพ เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง มีความรู้ ยึดมั่นในศีลธรรม จริยธรรม รวมถึงมีความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติ กฎกระทรวง ระเบียบ คำสั่ง นโยบาย ทฤษฎี หลักการบริหารจัดการ ตลอดจนทักษะที่จำเป็นสำหรับการบริหารโรงเรียน

ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายเทศบาลนครนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามอายุ โดยรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เป็นเพราะว่าภาครัฐให้ความสำคัญกับระบบการศึกษาของประเทศไทยในระดับต้นอันเนื่องจากระบบการศึกษาที่ดีจะช่วยส่งเสริมให้ประชากรของประเทศมีความรู้ความสามารถที่จะแข่งขันกับต่างประเทศได้ ซึ่งนั่นหมายถึงการนำความรู้มาใช้ในการพัฒนาประเทศประกอบกับการประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นพลเมืองดีของประเทศด้วย และสิ่งเหล่านี้เกิดจากการบ่มเพาะจากสถานศึกษาที่ผู้นำของสถานศึกษาจะต้องเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับครูเพื่อสร้างวัฒนธรรมขององค์กรให้เห็นเป็นรูปธรรมเกิดความเชื่อถือกับผู้เรียน และความเชื่อมั่นจากผู้ปกครองรวมไปถึงองค์กรภายในที่จะสร้างจริยธรรมอันดีงาม โดยการดำเนินงานผ่านโครงการ และกิจกรรมต่างๆเช่น โครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โครงการโรงเรียนสุจริต โครงการเศรษฐกิจพอเพียง และค่ายคุณธรรมสำหรับนักเรียน ซึ่งโครงการและกิจกรรมดังกล่าวจะมีหน่วยงานต้นสังกัดทำหน้าที่นี้เทศติดตามผลการดำเนินงานของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปราจีนบุรี นครนายก แต่ละแห่งอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นผู้สถานศึกษาที่มีเพศ อายุ และขนาดสถานศึกษาที่บริหารต่างกันจึงมีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของนรินทร์ เทพศิริ (ได้ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหาร (2565) สถานศึกษา สหวิทยาเขตปทุมมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำ (1

เชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตปทุมมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับดังนี้ ด้านความรับผิดชอบ ด้านความเคารพ ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความยุติธรรม และด้านความไว้วางใจ เปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตปทุมมิตร (2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี พบว่า ข้าราชการครูที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์รับราชการต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน

ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายเทศบาลนครนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน เนื่องจากระดับการศึกษาไม่มีผลต่อการบริหารงานอย่างมีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา เพราะผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายเทศบาลนครราชสีมา ส่วนใหญ่จะมีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมในการบริหารอยู่เป็นหลัก สอดคล้องกับงานวิจัยของสุทธิพงษ์ ตาสาโรจน์ และพระครูวิจิตรปัญญาภรณ์(2564) ได้ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ผลการวิจัยพบว่า 1. ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาลดต่ำสุด ได้แก่ ด้านจริยธรรมต่อตนเอง ด้านจริยธรรมต่อความรับผิดชอบงาน ด้านจริยธรรมต่อเพื่อนร่วมงาน และด้านจริยธรรมต่อการปฏิบัติงาน 2. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน 3. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ผู้บริหารสถานศึกษา ควรมีความยุติธรรม ให้ความเป็นธรรมอย่างเสมอภาคต่อผู้อื่นมีความรับผิดชอบต่อตนเองและครูผู้อื่น ควรยกย่องและให้เกียรติเพื่อนร่วมงาน ควรมีการทำงานอย่างเป็นทีมเพื่อให้เกิดความสามัคคี มีเปิดเผยข้อมูลข่าวสารอย่างครบถ้วน ถูกต้อง มีการกระจายอำนาจในการบริหารงาน และมีการแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบ

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิเคราะห์ไปใช้ประโยชน์

1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญในการออกแบบกระบวนการปฏิบัติงานโดยใช้เทคนิค และเครื่องมือในการบริหารจัดการอย่างเหมาะสม และส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรได้ดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ลดขั้นตอนที่ไม่จำเป็น เพื่อให้การปฏิบัติงานเกิดความคล่องตัว ควบคู่กับการสร้างค่านิยมให้ผู้ร่วมงานมีจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อเพื่อนร่วมงาน เพื่อให้องค์กรสามารถบรรลุเป้าหมายได้อย่างดี ควรส่งเสริมการใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อให้เกิดการตัดสินใจร่วมกันอย่างมีเหตุผลของคนในองค์กร

2. ผู้บริหารควรเป็นแบบอย่างให้กับครู และบุคลากร ควรส่งเสริมการจัดกิจกรรมต่างๆที่ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้ครู และบุคลากรในสถานศึกษาได้พัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในการประกอบวิชาชีพ สร้างความตระหนักถึงความสำคัญในการนำคุณธรรมจริยธรรมมาใช้ในการปฏิบัติงาน เพื่อให้ครู และบุคลากรได้นำความรู้ที่ได้รับมาปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดประโยชน์ และเกิดประสิทธิภาพต่อตนเอง สถานศึกษา และผู้เรียนต่อไปในอนาคต

ข้อเสนอแนะในการทำการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายเทศบาลนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา

2. ควรมีการศึกษาผลลัพธ์ที่เกิดจากภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายเทศบาลนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). **แนวทางการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาน้อมนาศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน กระทรวงศึกษาธิการ**. กรุงเทพฯ: สำนักส่งเสริมกิจการศึกษา
- เจษฎาวัดภัย ปลูกใจ. (2561). **จริยกับความเป็นครู**. วารสารบัณฑิตศึกษาปริทรรศน์ มหาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่.
- นรินทร์ เทพศิริ. (2565). **ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี**. วารสารบัณฑิตศึกษาปริทรรศน์. 18(1) : -22-3.5
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). **วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย เล่ม 1. พิมพ์ครั้งที่ 5**. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560 - 2564). **สถานิติบัญญัติแห่งชาติ**. 2557. ราชกิจจานุเบกษา.
- พระครูปลัดธรรมจริยวัฒน์, (สาคร ชิตงกโร) และสัมฤทธิ์ กางเพ็ง. (2557). **ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม : แนวคิด ทฤษฎี และการวิจัย**. มหาสารคาม : อภิชาติการพิมพ์.
- ราชนทร์พิพัฒน์กุล. (2562). **จริยธรรมกับการบริหารงาน**. มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- สุทธิพงษ์ ตาสาโรจน์ และพระครูวิจิตรปัญญาภรณ์.(2564). **ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24**. วารสารการบริหารการศึกษา มมร.วิทยาเขตร้อยเอ็ด.1(2) : 13-24.
- สุรัตน์ ไชยชมภู. (2557). **ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมในการบริหารสถานศึกษา**. วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา, 8(2), 1-15.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2559). **สรุปสาระสำคัญแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสอง พ.ศ. 2560-2564**. กรุงเทพฯ: สำนักงาน คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติสา นกันายกรัฐมนตรื.
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (2552). **ความรู้ความสามารถทักษะและสมรรถนะที่ จำเป็นสำหรับตำแหน่ง**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). **Determining Sample Size for Research Activities**. Educational and Psychological Measurement. 30(3): 607-610.
- Likert, R., & Likert, J. (1976). **New way of managing conflict**. New York : McGraw - Hill.